

Комі АССР-са Верховнőj Сöветлён первој Geccija

1-ој заседањије- лён дњевњик

17 час кежлб-ни народнőй творчество керкаё күтісны локтавны комі народлён избраннікјас—Комі АССР Верховнőj Сöветса депутатјас. На пöвсын про мышленноста да візму овмёсса стахановецјас, сöветскїй інтëллігенцијалён представітельјас, наркомвнуделєцјас—народлён медбур піjan да ныvjas, коммунистјас да беспартийнёлјассталінскїй блоклон избраннікјас.

Матысмô Geccija воссан кад. Народнőй творчество керка зал тырø јöзön.

Стöч 18 часын трібуна вылô петö Iæva избрателнőй округса депутат Рочев йорт. Сijö вöзjö Верховнőj Сöветлыш Geccija востом поручитыи медпöрыи депутат Иван Ілjic Косолапкін йортлы.

Гора аплодісментјас улын Косолапкін йорт кајо пречідium пызан сајо да поздравляйтö депутатјасоц Комі АССР Верховнőj Сöвет первој Geccija воссан лунён. Косолапкін йортлы спокојнёй да образнöй соркыс тýдало став комі народлён большевікјаслён Ставсојуса Коммунистическїй партијалы, народјаслён вожд да учітель Сталін йортлы помтöм преданносты да рађејтöмис. Косолапкінлён реч унаыс вевттысё бора аплодісментјасоц Комі АССР Верховнőj Сöветса первој депутатјас Сталін йорт да Молотов йорт чест куза. Јургöны зал паста Сталін йорт чест куза пріветственнöй гордомјас да "Ура" горзомјас.

Некымын рајонјасса депутатјас нимсаи депутат Корытовскаја йорт вöзjö борјыны Верховнőj Сöветса Председателнїй партїалы да ленінскїй комсомоллыс быдтасоц, ВКП(б) Обкомса секретароц, Сыктывкарса Коммунистическїй округса депутатоц Пітірим Ів. Размыслов йортос.

Бурнöй аплодісментјас улын Geccija бörjö Верховнőй Сöветса Председателнїй Размыслов йортос да председателнїй вежысјасоц Улашева да Жиганов йортасоц.

Geccija ыжыд кыпидлунён прімітіс чоломалана телеграммајас народјаслён рађејтана вожд, Комі АССР-са Верховнőй Сöветса первој депутат Сталін йортлы да сылён славнöй соратник Молотов йортлы.

Geccija утверditic аслас ужлыс пöрадок да регламент да сы борын відлалis первој вопрос—Мандат нöй Комиссія бörjöм. Мандат нöй Комиссіјаса председателнїй једногласно бörjissö M. Н. Півнев йорт, шленјасоц С. д. Габов, І. К. Катајева, д. П. Ануфриев да А. В. Агієва йортјас.

Та вылын первој заседањије тупкыссо.

Комі АССР-са Верховнőj Сöветлыш первој Geccija востігён депутат I. I. Косолапкін йортлы реч

Йортјас! Талун комі народлы велікой історической лун—талун заводітö ассыс уж Комі Автономной Сöветскїй Социалістическїй Республїкаса государственной властлён высшој орган.

Депутат йортјас! Чоломала тіјаноц, а тіјан пыр став комі народлён Комі АССР-са Верховнőj Сöветлыш I-ој Geccija востан лунён. (Бурнöй аплодісментјас).

Йортјас! Ми тіјанкод талун нöшта ётчыд демонстрірујатам ленінско-сталінскїй национальной політикалыс торжество. Комі народ історијаын медвоңыс заводітö заседајтны законодательной орган. Тајо велікой шудсö комі народ шеддödic большевікјаслён партїя бескöдлём улын, мілан рађејтана вожд да учітель Сталін йорт бескöдлём улын. (Бурнöй, дыр нüжалан аплодісментјас, ставбон сувтöны. Чоломалана гордомјас: "Med олас велікой Сталін! "Ура!").

Міланос депутатјасоц борјомён, Комі АССР-са народјас сөтісны міланы ыжыд дöверіje да чест. Медым оправдајтны народлыс дöверіјесö мі кутам вогд юнмöдны вынёбра Сöветскїй Сојузса народјаслыс велікой дружба. Ми кутам ужавны січ, кыз велöдö міланос мілан велікой Сталін. (Аплодісментјас).

РСФСР-са да Комі АССР-са Верховнőj Сöветјас борјысомјасын Комі АССР-са народјас петкöдлісны ассыныс беззаветнöй преданност мілан славнöй коммунистическїй партїялы, ассыныс беззаветнöй преданност да рађејтöм став мірса ужалис јөзлён вождлы да учітель Іосиф Віссаріоновіч Сталін. (Куза нüжалан аплодісментјас, ставбон сувтöны чоломалана гордомјас: "Med олас Сталін йорт! Ура!").

Комі АССР-са ужалыс јөз једнодушно гöлбсүтісны коммунистјас да беспартийнёлјас блоклён кандидатјас вöсна. Комі АССР Верховнőj Сöветса первој депутатјас ыжыд рађејтöм да падлöмён бörjöма велікой социалістическїй победајаслён геніялнöй организатор Іосиф Віссаріоновіч Сталін (ставбон сувтöны, пöс овација Сталін йорт чест куза) да Сöветскїй правитељствоса глава Вячеслав Міхаїловіч Молотов. (Бурнöй, дыр нüжалан аплодісментјас, ставбон сувтöны, гордомјас: "Ура Молотов йортлы!" "Med олас Сöветскїй Правитељствоса глава Молотов йорт! "Ура!").

Комі АССР-са народјасоц, кыз мукбд национальностјасоц, царізм дырji волі шыбытёма варварскїй эксплоатација вылô. ыжыд корысалом, шыгjalом да ужтöмалом. Велікой Октабрскїй социалістическїй революција мездic міланстроїтельство юкбнын. Мі-

странаса народјасоц немöвöјса народлён. Комі ужалыс јөз велікой роч народ отсöгöн, большевікјаслён коммунистическїй партїя бескöдлём улын, чышкыштисны му вылыс капиталистјас да помешшікјас, купеџіас да кулакјас, мездмісны капитализм ярмоыс да стрöйтöны шуда да гажа олбм.

Комі країк-к щарізм дырji волі капитализмлён сыржевöй колонїјабн, то оні сіjöc пöртöма ыоргальыс Автономной Сöветскїй Социалістическїй Республїка. Вöр, нефт, ішом, асфальтјас да Комі АССР-са мукбд озырлунјас сувтöдöма социалізмлы служба вылô. Стрöйтö борту, кодјас Заполарје велікой Сöветскїй Сојузса століцакöд—Москвакöд. (Бурнöй аплодісментјас).

Царізм дырji комі крестяни кусибдліс мышкусö аслас мутор вылын, візму овмöс производствын основнöй брудїеён волі гöр. Оні візму овмöс ыккоз да бергöдчытöм вылô победїтö колхознöй строј. Мијан колхознöй мујас вылын ужалыны сојузса тракторјас, сурсјас да автомашинајас да комбајнјас, кодјасон снабдїтö міланос социалістическїй промышленност. (Бурнöй аплодісментјас).

Йортјас! Ми ужалам асным асланым вылô да асланым чеңдїјас вылô. Ми имейтам право уж вылô, шојчом вылô, образованїе вылô да пöрыс дырji материалнöй обесченїе вылô. Ми асным стрöйтам асланым зажиточнöй, културнöй да гажа олбм. Іенїнлён—Сталінлён мілан велікой партїя нүбдö міланос вогд выл победајас. Революција да комі народ волі неграмотнöй да забитöйн. Оні мі шеддöм зевгырыс успехјас културнöй, хоровoj, драматическїй, фотоп-

міланы паныд војна, но мі ог полöй најо грözбајасы. Мілан ем асланым вынёбра, доблестьнöй Рабоче-Крестьянскїй Краснöй Армїа (бүрнöй аплодісментјас), но лоас-кё војна, мі ставбон кызі өті мунам доржыны ассыным Рöдінанымöс. (Бүрнöй аплодісментјас).

Йортјас! Збыльыс бура овсö мілан социалістическїй му вылын. Менем, йортјас, 63 арбс-кін. Но ме көсја нöшта дыр-на овны да ужавны народлы. Олдымыс, йортјас, воіс бур. (Бүрнöй, дыр нüжалан аплодісментјас). Ме көсја, йортјас, пасыны, мыј ставбон тајос шеддöмма чорыд классовъї тышасын коммунистическїй партїя да Сталін йорт бескöдлём улын. (Бүрнöй, дыр нüжалан аплодісментјас).

Ме бура помнита важ проклатö олдымс. Олдымыс секі волі сөкыд. Ме комын во чөж кістлі пöс капіталїстјас вылô, суткінас ужавлі 16—18 часын. Некущом шојчом, некущом курортјас, некущом отпукяс жекор ег получајтлы. Міланос волі нартітöма, мі волі помешшікјаслён да капіталїстјаслён праватом рабјасон. Ме помнита земскїй судјас—помешшікјас класс насіліјелыс орғанјассö. Роч пöслöвіча на јылын вистало: "Жонкд ен тышкас, озыркод ен судытчы". Октабрскїй социалістическїй революција век кежлö чышкыштис проклатö важсö. Kodi ескö верміс думыштыны, мыј ме, пöрыс рабочой, кута востны Комі АССР-са Верховнőj Сöветлыш Первој Geccija. (Бүрнöй аплодісментјас).

Ставсыс таыс аттö большевікјаслён мілан партїялы, Сöветскїй властлы, мілан дона, рађејтана вожд Сталін йортлы. (Аплодісментјас. Ставбон сувтöны. Гордомјас: "Мілан рöднöй да рађејтана Сталін йортлы—ура").

Med олас большевікјаслён Ставсојуса Коммунистическїй Партия!

Med олас велікой роч народ да СССР-са народјаслён велікой дружба! (Аплодісментјас).

Med олас мілан рöднöй да учітель Сталін йорт! (Овација вужыс бүрнöй аплодісментјас. Ставбон сувтöны. Гордомјас: "Ура". Med олас социалістическїй победајас котыртys велікой Сталін!).

Комі АССР-са Верховнőj Сöветлыш Первој Geccija лыдаа воссомён. (Аплодісментјас).

Фетплошщадкаын

Жул 5-öд лунö Вылгорт сіктын воссіс фетплошщадка. Фетплошщадка ветлöны 36 морт. На пісы 6 піонер, мукбдас октабр-октојас. Фетплошщадкаын котыртма музикалнöй, хоровoj, драматическїй, фотоп-

аппарат велöдöм куза, да ГТО нормајас сдајтöм куза кружокјас. Челаджас олбны гажаа. Налон ем патефон, гітара, балалајка да мукбд ворсан інструментјас.

Просужих.

Комі АССР-са Верховнőј Сöветлён первој Гессіја

Комі АССР-са первој созыва Верховнőј Сöвет Первој Гессіјалён јул 26-öd лунса первој заседањије јылыс інформаціоннőј јуörtом

Јул 26-öd лунö, 6 час ратын, Народнőј творчество керка залын, воггic Комі АССР-са первој созыва Верховнőј Сöветлён Первој Гессіја.

Депутат Рочев йорт предложеніе серти Гессіја vogt, арлыд сертыс медга пбрыс депутат Ухтаса ізбирательнőй округсан, опреденошец Иван Ілјич Косолапкін йорт.

Косолапкін йорт реч бöрын Верховнőј Сöвет за водитö бöржны Комі АССР Верховнőј Сöветса председателöc da сijöc вежысјасc.

Комі АССР Верховнőј Сöветса Председателöн отсогласöн бöржома Пітірім Івановіч Размыслов йортöc; Председателöc вежысјасc бöржома Параксева Івановна Улашева йортöc da Ілья Яковлевіч Жиганов йортöc.

G. d. Турышев йорт вёзжом серти, kodi выступітis Сыктывкарса, Јемдин, Сыктывдин рајонјасса да Печорскї округса депутатјас полномочиејас группа нимсан, Комі АССР-са Верховнőј Сöвет прімітis ташом сорнітанторјас:

1. Комі АССР-са Верховнőј Сöветлыс Мандатнőј Коміссіја бöржом;

2. Комі АССР Верховнőј Сöветса постојаний коміссіјас јылы;

3. Комі АССР-са Конституција откымын статтајасc вежомјас пыртöм јылы;

4. Комі АССР-са Верховнőј Сöветлыс Президіум бöржом;

а) Комі АССР Верховнőј Сöвет Президіумса Председателöc;

б) Комі АССР Верховнőј Сöвет Президіумса Председателöc вежысјасc;

в) Комі АССР Верховнőј Сöвет Президіумса Гекретарöc;

г) Комі АССР Верховнőј Сöвет Президіумса шленјасc.

5. Комі АССР-лыс Правительство—Народнőј Коміссаријаслыс Сöвет образуетом.

6. Комі АССР Верховнőј Сöветса депутатјаслыс депутатской обязанностјас оломö пöртöмкöd јитöбын рöскодјас вештöм јылы.

Верховнőј Сöвет прімітis Гессіјалыс ташом регламент:

1. Комі АССР-са Верховнőј Сöвет Гессіјалён заседањијасыс мунöны 11 час асывсан 3 час лунö, 6-сан 9 час рytö.

2. Комі АССР Верховнőј Сöвет Гессіја сорнітанторјас куза докладчикјас вынсöдсöны Комі АССР Верховнőј Сöветса Председателöн.

3. Комі АССР Верховнőј Сöветса депутатјаслыс быд группа, кöni 50 мортыс неещажык, вермас выставити асыс codokladchiköc.

4. докладчикјаслы сетсö доклад вылö отi час да заключитељнöй кыв вылö—30 мінут; содокладчикјаслы содоклад вылö—30 мінут, заключитељнöй кыв вылö—15 мінут.

5. Операторјаслы сетсö кыв первојас 20 мінут, мöдиг—5 мінут.

6. Лычноj шыöдчомјас да фактіческoj справкајас сетсöны пісменнö да јозöдсöны Комі АССР Верховнőј Сöветса Председателöн пыр-жö лібö заседањије помын, најö содержаније серти.

7. Внеочереднöй јуаломјас сетсöны пісменнö да јозöдсöны Комі АССР Верховнőј Сöветса Председателöн пыр-жö.

8. Пöрадок јылыс кыв вылö сетсö 5 мінут.

9. Гöлöсујтан мотівјас куза сетсö 3 мінут.

Комі АССР Верховнőј Сöветса депутатјаслыс полномочиејас прöверитöм могоыс бöржома Мандатнőј коміссіја ташом составын:

Комі АССР Верховнőј Сöветлён Мандатнőј коміссіјаса председател Mихail Ніколаевіч Півнев юрт (Сыктывдин рајонса Позтыкерескї ізбирательнöй округсан депутат);

Комі АССР Верховнőј Сöветлён Мандатнőј коміссіјаса шленјас:

Габов Гергей дмітріевіч—Емдин рајонса Гемуковскї округсан депутат;

Катајева Ёфіміла Кузьмінічна—Емдин рајонса Вєлланскї округсан депутат;

Ануфriев дмітріј Прокопьевіч—Уса рајонса Колвїнскї округсан депутат;

Агієва Александра Васільевна—Куломдин рајонса Ручса округсан депутат.

Мандатнőј коміссіја бöржом бöрын Комі АССР-са Верховнőј Сöвет Гессіјалён первој заседањије тупкыс-гö.

Комі АССР Верховнőј Сöветса депутат Отса ізбирательнöй округ куза комсомолец M. МІРОНОВ йорт.

Комі АССР-са первој созыва Верховнőј Сöвет Первој Гессіјалён јул 27-öd лунса заседањије јылыс інформаціоннőј јуörtом

Јул 27-öd лунö, 6 час ратын, Народнőј творчество керка залын, Комі АССР-са первој созыва Верховнőј Сöвет Первој Гессіјалён вöлі мöд заседањије.

Председателствуютö Кому АССР Верховнőј Сöветса Председател депутат P. I. Размыслов.

Комі АССР-са Верховнőј Сöвет кывзі Комі АССР Верховнőј Сöветлён Мандатнőј Коміссіјаса Председател депутат M. Н. Півневыс доклад Комі АССР Верховнőј Сöветса депутатјаслыс полномочиејас прöверитöм јылыс.

Півнев юрт лыффо Комі АССР Верховнőј Сöветса Мандатнőј Коміссіјалыс шуöм 79 ізбирательнöй округ куза Комі АССР Верховнőј Сöветса депутатјаслыс полномочиејас прöверитöм јылыс.

Комі АССР-са Верховнőј Сöвет бöржомјас куза торжон быд депутат вылö Централнöй ізбирательнöй Коміссіјалыс представитöм став ізбирательнöй документјас да материалјас прöверитöм, Комі АССР-са Верховнőј Сöветлён Мандатнőј Коміссіја устанавлївајтö:

1. Комі АССР-са Верховнőј Сöвет бöржомјас депутатјаслыс бöржом став 79 ізбирательнöй округ куза нүöдöма Комі АССР-са Конституција да Комі АССР-са Верховнőј Сöвет бöржомјас јылыс положеніе подув вылын да накöд тырвыj лöсаломбон.

2. Ни отi ізбирательнöй округ куза бöржомјас кассирјом вылö абуöс некущом подувјас, а сiç-жö абуöс некущом норасöмјас да шыöдчомјас Комі АССР Верховнőј Сöветса депутатјаслыс бöржом куза Конституција да бöржомјас јылыс положеніе нарушитöм вылö кызї ізбирательнöй округјасын, сiç-жö i Централнöй ізбирательнöй Коміссіјаин.

Вылын індöм, подув вылын Комі АССР-са Верховнőј Сöветлён Мандатнőј Коміссіја прізнаjtö правилнöй полномочиејаско Коміссіја.

Законодателнöй Предположеніјејаслыс Коміссіја лöсöдöм јылыс.

Законодателнöй Предположеніјејас Коміссіјалыс состав Верховнőј Сöветон вынсöдсö 7 мортыс.

Коміссіја состав бöржомјасын:

1. Комі АССР-са Верховнőј Сöветса депутатјаслыс, коджаслыс спісоксö јозöдöма "Вöрлөгы" газетын тавоса јул 4-öd лунö 152 номерын да "За новый Север" газетын, тавоса јул 5-öd лунö 153 номерын.

Мандатнőј Коміссіја доклад куза сорнітісны депутатjas G. M. Попова (Појолса округ, Сыктыв район) да I. A. Бутырев (Чентуковса округ, Сыктывкар).

Сыктывкарса, Сыктывдин рајонса да Печорскї округса депутатјас группа нимсан депутат I. A. Бутырев сетöм предложеніе куза, Комі АССР-са Верховнőј Сöвет прімітö ташом шуöм:

"Мандатнőј Коміссіјалыс доклад кывзом бöрын Комі Автономнőј Сöветскї Социалістіческї Республикаса Верховнőј Сöвет шуö:

1. Вынсöдны Мандатнőј Коміссіјалыс доклад Комі Автономнőј Сöветскї Социалістіческї Республикалас Верховнőј Сöвет бöржомјас куза Централнöй ізбирательнöй Коміссіја.

2. Комі Автономнőј Сöветскї Социалістіческї Республикаса Верховнőј Сöвет бöржомјас куза Централнöй ізбирательнöй Коміссіјалыс ужö лыффыны помадомаин.

Мандатнőј Коміссіја доклад куза шуöм прімітöм бöрын Комі АССР-са Верховнőј Сöвет відлало Гессіја сорнітанторјаслыс мöд волпрос—Комі АССР Верховнőј Сöветса постојаний коміссіјајас лöсöдöм јылыс.

Доңса округсан депутат K. G. Щебењев сетö предложеніе Законодателнöй Предположеніјејаслыс Коміссіја лöсöдöм јылыс.

Законодателнöй Предположеніјејас Коміссіјалыс состав Верховнőј Сöветон вынсöдсö 7 мортыс.

Коміссіја состав бöржомјасын:

1. Коміссіјаса председател Торопов Гергей Іванович—Сыктывдин рајонын Нұчымса округсан депутат.

Коміссіјаса шленјас:

2. даңілов Степан Нікіфоревич—Сыктывдин рајонын Граваса округсан депутат.

3. Шучалін Ніколай Ільїч—Сыктывдин рајонын Кіраса округсан депутат.

4. Мозымов Bagilij Ivanovich—Куломдин рајонын Керчомјаса округсан депутат.

5. Пархачев Константін Кузміч—Летка рајонын Леткаса округсан депутат.

6. Костін Григорій Ва- сілjeвич—Куломдин рајон-

ын Пожегса округсан депутат.

7. Баранов Јевстафій Афанасьевич—Луз рајонын Ношулса округсан депутат.

Вылгорт округсан депутат A. N. Худајева сетö предложеніе Ежуджетнöй Коміссіја лöсöдöм јылыс.

Верховнőј Сöвет прімітö тајо предложеніе да шуб Ежуджетнöй Коміссіја лöсöдöм 7 март составын.

Ежуджетнöй Коміссіја бöржомјасы:

1. Коміссіјаса председател Шарапов Петр Геменовіч—Удора рајонын Ертимса округсан депутат.

2. Обутурова Marija Osipovna—Луз рајонын Абажојца округсан депутат.

3. Ярасов Геннадій Степанович—Уса рајонын Уса- са округсан депутат.

4. Юраев Bacilij Ivanovich—Izva рајонын Кедваса округсан депутат.

5. Коткова Tatjana Dmitrijevna—Удора рајонын Кослана округсан депутат.

6. Турышев Гергей Дмитриевіч—Емдин рајонын Ажкінаса округсан депутат.

7. Потапов Дмитrij Fedorovič—Летка рајонын Слудкаса округсан депутат.

Верховнőј Сöвет вужб відлавны сорнітанторјаслыс којмöд пункт—Комі АССР-са Конституцијалын откымын статтајасо откымын вежомјас пыртöм јылыс.

Сорнітанторјаслын којмöд пункт куза докладöн выступітis депутат Г. В. Ветошкін йорт.

Доклад куза преңїејасын сорнітісны депутатjas I. d. Ширшов (Куломдин рајон, Мысса округ), Н. В. Ваңеев (Куломдин рајон, Уст-Немса округ).

Комі АССР-са Верховнőј Сöвет прімітö Комі АССР-са Конституцијалын (Основнöй законлдын) откымын статтајасо вежомјас пыртöм јылыс ташом шуöм:

1. CCCP-са Конституцијалын 70, 77 да 83 да РСФСР-са Конституцијалын 47, 54 да 69 статтајас вежомјас серти пыртни вежомјас Комі АССР-са Конституцијалын ташом статтајас.

44-öd статтаын "Пышкбаса тöргүйтöм куза" кывјас вежни "Тöргүйтöм куза" кывјасын, "Заготовкаас куза CCCP-са Народнőј Коміссариялдын уполномоченій" кывјасын, "Заготовкаас куза CCCP-са Народнőј Коміссариялдын уполномоченій" кывјасын.

63, 66 да 70 статтајасын "Пышкбаса тöргүйтöм куза" кывјас вежни "Тöргүйтöм куза" кывјасын.

Та вылы

